

DIMITRIOS

nr.19 – februarie 2013

foaia parohială a Bisericii Sf. Dumitru - Poștă

www.sfantuldumitruposta.ro

CUVÂNTUL SĂPTĂMÂNII

Fariseul – un om de plâns

pr. paroh Mihai Gojgar

Majoritatea covârșitoare a cuvântărilor rostite în această duminică abordează problema mândriei, discurs inspirat desigur de citirea, în cadrul Sfintei Liturghii, a Pildei Vameșului și Fariseului (Luca XVIII, 10-14). Firesc, în timp, conștiința creștinilor a ajuns să descrie păcatul trufiei cu imaginea fariseului din pilda de astăzi. Nu este loc de discuții, fariseul nu se apropie și nici nu pare să vrea să se apropie de virtutea „sărăciei cu duhul”, așezată de Mântuitorul în capul listei de imperative morale ale Testamentului celui Nou. Însă, după sfaturile părinților îmbunătățiți, credem că și de la cei mai puțin agreabili, de la cei care nu știu sau nu pot să se facă plăcuți de semenii, poți învăța câte ceva. În cazul prezentat în această pericopă, fariseul poate fi apreciat pentru eforturile sale „exterioare”, cele care privesc cultul public, rugăciunea comună sau faptele de milostenie văzute. Mărturisirea lui o acceptăm ca fiind corectă, fiind parte a unei parabole enunțată de Hristos-Domnul. „Postesc de două ori pe săptămână, dau zeciuială din toate câte câștig” (v. 12). Mai mult, caracterizarea de tip apofatic pe care și-o face sieși cu doar un verset înainte („Dumnezeule, Îți mulțumesc că nu sunt ca ceilalți oameni, răpitori, nedrepti, adulteri, sau ca și acest vameș” - v. 11), ni-l înfățișează ca pe un om respectabil în societatea în care trăia. De altfel, tagma fariseilor chiar era o elită din toate punctele de vedere, excepție, este adevărat fundamentală, constituindu-se smerita cugetare, modestia. Cuvântul „fariseu” asta și desemnează: „ales”, „pus deoparte”, „altfel decât ceilalți”. Din păcate, gruparea fariseilor nesocotea înțelepciunea divină, frumos și concis enunțată de Sfântul Ioan Gură de Aur prin cuvintele: „Smerenia covârșește păcatele noastre și ne ridică, iar mândria ne apasă sufletele spre pământ și ne coboară”. Sufletul fariseului era apăsător de fuga după slava venită din partea celor din jur, era chinat de demonul comparațiilor care te

face să câștigi orice „duel” imaginar, pe orice tărâm și cu orice arme s-ar desfășura, cu orice alt partener („Dumnezeule, Îți mulțumesc că nu sunt ca ceilalți oameni” - v. 11). Înainte de a-l disprețui, fariseul trebuie compătimit, ca orice alt om ce suferă de boala mândriei. Și, după o logică dreaptă, pe cel ce pătimește din cauza lipsei de dragoste, deoarece mândria apare acolo unde dragostea și smerenia nu mai sunt („Într-un minut, omul poate deveni înger sau drac. Cum? Cu smerenia sau cu mândria. Ce, oare au trebuit ore întregi ca Luceafărul să se facă diavol din înger? S-a făcut în câteva secunde. Modul cel mai ușor ca să ne mântuim, este dragostea și smerenia. De aceea, să începem cu dragostea și smerenia, și după aceea vom înainta și cu celelalte” – Cuviosul Paisie Aghioritul).

Nu încercăm să îl facem pe fariseu un personaj simpatic. Nici un scriitor genial nu poate „spăla” imaginea arogantă a celui ce își arunca fălos brațele în aer, sugerând și mărturisind superioritatea față de ceilalți oameni. Cu toate acestea, nu este bine să anulăm absolut tot din ce face un om. Fiecare din noi are și părți bune și părți rele. Fariseul a pierdut „duelul” moral cu vameșul, s-a coborât mai puțin îndreptat la casa, dar nu a fost inutil efortul său. A primit răsplata gesturilor sale „exterioare” rămânând dator la smerita cugetare, la politețe, la bun simț. În final, un cuvânt inspirat de-al părintelui Nicolae Steinhardt: „Dacă nu putem fi buni, să încercăm să fim măcar politicoși”.

Ciprian Apintilieseii

Anul bisericesc are trei mari perioade: a Octoiului, a Triodului și a Penticostarului. Perioada Triodului mai este numită și "perioada prepascale", deoarece ea ține de la Duminica Vameșului și a Fariseului până la Sâmbăta cea Mare (dinainte de Sfintele Paști). În total, această perioadă se întinde pe parcursul a zece săptămâni. Este vorba de trei săptămâni anterioare Postului Mare, care ne introduc treptat în atmosfera de post, și cele șapte săptămâni de post propriu-zis.

Această perioadă specială a vieții liturgice se află în strânsă legătură cu sărbătoarea Sfintelor Paști, mai exact ea este o călăuză spre bucuria Sfintei Învieri a Domnului Hristos. Paștele este o sărbătoare cu dată schimbătoare. Ca atare, și perioada Triodului variază de la an la an. Anul acesta, data de 24 februarie marchează începutul respectivei perioade și ține până pe 4 mai, urmând ca slujba din noaptea Sfintelor Paști să inaugureze următoarea perioadă liturgică, cea a Penticostarului. Referindu-ne strict la perioada aceasta de început a Triodului, adică la cele trei săptămâni premergătoare Postului, trebuie reliefat faptul că ea exprimă cu

fidelitate duhul spiritualității ortodoxe, un duh imprimat de experiența bimilenară a Părinților Bisericii, care au înțeles că omul, o ființă minunată și complexă în același timp, este chemat să urce "treptat" o scară care duce spre Împărăția cerească. Nicidecum nu i se recomandă vreun "salt olimpic" spre experiențe duhovnicești înaintate, care solicită din partea sa multă străduință, exersare și răbdare. Totul trebuie făcut cu discernământ, pe măsura puterilor, într-un mod etapizat. Astfel, dacă în prima săptămână se dă dezlegare la toate (nici miercurea și vinerea nu se postește), a doua săptămână este normală (se postește doar miercurea și vinerea), iar în a treia săptămână nu se mai mănâncă deloc carne (doar ouă, pește și produse lactate), urmează ca în primele două zile ale Postului Mare, adică luni și marți (zile aliturgice) să se țină ajunare până seara când, în special la mănăstiri, se mănâncă doar puțină pâine și se bea puțină apă. În acest fel, credinciosul se pregătește să străbată cele șapte săptămâni de post, ca pe un adevărat "urcuș spre Înviere", făcând din fiecare zi de post o treaptă în evoluția sa duhovnicească.

MOȘII DE IARNĂ

diac. Bogdan Bădiță

Biserica Ortodoxă a consacrat pentru pomenirea generală a morților o zi liturgică pe săptămână. Și cu toții știm că acea zi în care se pomenesc cei adormiți și se fac parastase este sâmbăta. Însă trei dintre sâmbetele anului bisericesc sunt consacrate în chip special în toate Bisericile Ortodoxe pomenirii morților. Ele sunt cunoscute prin cântări și rugăciuni special alcătuite pentru cei adormiți. Cele trei sâmbete sunt: Sâmbăta dinaintea Duminicii lăsatului sec de carne (a Înfricoșătoarei Judecăți), Sâmbăta dinaintea Duminicii Pogorârii Duhului Sfânt (Rusaliile), numită și Sâmbăta Rusaliilor și Moșii de toamnă (una din sâmbetele dintre 25 octombrie și începutul Postului Crăciunului. Data variază în regiunile țării noastre).

Toate cele trei zile poartă în popor și denumirea de *Moși* (*Moșii de iarnă*, *Moșii de vară* și *Moșii de toamnă*). Denumirea populară de *Moși* provine de la faptul că în aceste zile facem pomenirea Părinților, moșilor și strămoșilor noștri trecuți la cele veșnice.

În sâmbăta dinaintea Duminicii lăsatului sec de carne facem pomenirea morților pentru că în duminica următoare, Biserica a rânduit să se facă pomenire de a doua venire a Domnului și de Înfricoșătoarea Judecată. De aceea, întrucât mulți dintre dreptii Vechiului Testament au adormit fără să vadă pe Mântuitorul făgăduit și așteptat de poporul evreu, iar mulți dintre creștini au murit pe neașteptate și fără pregătirea sau fără pocăința necesară, Biserica face mijlocire pentru toți aceștia.

Este foarte importantă această zi, mai ales că doar noi ne mai putem ruga pentru cei adormiți. Ei nu mai pot face nimic pentru sufletul lor, dar noi avem puterea chiar de a-i scoate din chinurile veșnice. Avem datoria morală de a le face rugăciuni și a oferi în numele lor darurile aduse la biserică și binecuvântate de preot, mai ales celor sărmani. Sper ca toți să conștientizăm această datorie și să ne rugăm pentru toți cei adormiți ai noștri, mai ales în aceste zile consemnate în calendarul întregii Biserici Ortodoxe.

Alexandra Bădiță

De fiecare dată când scriu un articol mă pregătesc înainte, iar pregătirea aceasta ia diferite forme, de la faptul că trebuie să nu fie nimeni în preajmă, la buna pasă a inspirației. Ei, dar pentru acest articol, a trebuit mai întâi să mănânc. Cum altfel aș putea scrie despre un deliciu bucătăresc? Eu am aflat de obiceiul preparării mucenicilor, când am ajuns pe plaiuri moldovene. Rădăcinile mele sunt în Ardeal, iar la noi, ca multe alte obiceiuri, acesta nu s-a ținut. Dar la soțul meu în Moldova, bunicii au avut grijă să mă pună în contact cu tradițiile. Așa am învățat că ziua 9 martie nu trece cu una cu două, ci, în amintirea celor 40 de sfinți mucenici din cetatea Sevastiei se fac niște colăcei în forma

cifrei opt, numiți mucenici sau sfințișori. Se fac din aluat de cozonac, se bagă la cuptor, iar după ce se rumenesc și se scot, se ung cu miere și se presară cu nucă, spre deosebire de Oltenia, Muntenia și Dobrogea unde mucenicii își păstrează aceeași formă însă sunt mai mici și se fierb în apă cu zahăr, scortșoară și nucă. Sfințișori în Moldova, Măcinici și Mucenici în Muntenia, Bradoși în Oltenia, Brândușei în Banat, important de reținut este că se fac câte 40 și se împart celor săraci. Fie copti, fie fierți, rețeta după care se face aluatul, este un secret al fiecărei gospodine, deși, fie vorba între noi s-ar putea ca aceste rețete secrete să fie unele și aceleași.

COMPORTAMENTUL ÎN BISERICĂ - PARTICIPAREA LA SFÂNTUL MASLU

Oana Constantin

"Este cineva în suferință ? Să se roage. Este cineva bolnav între voi ? Să cheme preoții Bisericii și să se roage pentru el, ungându-l cu untdelemn în numele Domnului. Și rugăciunea credinței va mântui pe cel bolnav și, de va fi făcut păcate, se vor ierta lui" (Iacov V, 13-15).

Taina Sfântului Maslu ocupă un loc important în cultul creștin ortodox și se desfășoară după un ritual special. Săvârșită, de obicei, în zi de post, de cel puțin doi preoți, această slujbă are un caracter aparte întrucât vizează tămăduirea trupească și sufletească a celor bolnavi. În cadrul slujbei Sfântului Maslu sunt rostite rugăciuni speciale de sfințire a untdelemnului și se citesc șapte fragmente din Sf. Evanghelie.

În primul rând, este esențial să amintim faptul că la Sfântul Maslu poate participa oricine, fie că este bolnav sau sănătos. Mă întreb acum dacă există cu adevărat persoane care să nu aibă măcar o apăsare sufletească, dacă nu o boală sau o patimă cu care se luptă. Sfântul Maslu are puterea de a vindeca boli, patimi și suferințe și de a ierta păcate prin puterea rugăciunii și a credinței. De aceea, este bine să participăm cât mai des la această Sfântă Taină. Ținând cont de faptul că Sfântul Maslu se săvârșește în zi de post, este recomandat să postim și să aducem la biserică untdelemn, pâine și făină. O parte din untdelemn putem lăsa la biserică spre a fi folosit la candelă, pâinea o împărțim în biserică, iar făina o luăm acasă pentru a prepara pâine sau

turte din care să oferim celor bolnavi. În timpul slujbei, este important să ne rugăm cu evlavie și să fim atenți la citirea Sfintelor Evanghelii fără să ne înghesuim să atingem sau să tragem de veșmintele preoților dacă aceștia nu sunt în preajma noastră. De asemenea, trebuie să păstrăm culoarul din mijlocul bisericii liber pentru ca preoții să poată trece să ne miruiască și persoanele care vin după începerea slujbei să poată înainta. Legat de miruit, este de datoria noastră să fim atenți la momentul în care preoții vin printre noi pentru a ne mirui. Dacă obișnuim să stăm mai mult în genunchi, se cuvine să ne ridicăm atunci când preoții se află în preajma noastră, apoi, după miruit, ne reluăm rugăciunea.

În altă ordine de idei, nu trebuie să uităm de pomelnicul pe care îl aducem pentru a fi citit la Sfântul Maslu. Acesta trebuie să conțină numele celor vii, pe care preoții îi vor pomeni, întrucât această slujbă nu se face și pentru cei adormiți.

Este greșit să credem că dacă o persoană bolnavă vine la Sfântul Maslu va muri curând. Aceasta nu este o regulă, după cum nu reprezintă o regulă să primim vindecare imediat ce participăm la Sfântul Maslu. Uneori primim răspuns la rugăciuni, suntem vindecați sau măcar alinați, iar alteori trebuie să avem răbdare și nădejde în ajutorul lui Dumnezeu. Un lucru este cert: participarea la Sfântul Maslu nu dăunează sănătății, ci, dimpotrivă, aduce ușurare sufletească, curățire de păcate și tămăduire trupului, dacă avem credință și stăruim în rugăciune.

diac. Bogdan Bădiță

Odată cu *Duminica Vameșului și a fariseului* (24 februarie), calendarul Bisericii noastre semnaleză începutul celei mai bogate perioade din punct de vedere liturgic din cursul unui an bisericesc și anume perioada Triodului. Această perioadă cuprinde zece săptămâni. Începând cu *Duminica vameșului și a fariseului*, ea cuprinde toată perioada Postului Mare, sfârșindu-se cu sâmbăta din săptămâna pătimirilor Domnului (24 februarie – 4 mai). Ultima duminică a Triodului este *Duminica Florilor* (28 aprilie). În toată această perioadă avem rânduieli speciale de postire, dar și de slujire.

În prima săptămână a Triodului zilele de miercuri și vineri (27 februarie și 1 martie) sunt zile de harți, adică nu se ține post. În a doua săptămână din Triod, care începe cu *Duminica întoarcerii fiului risipitor*, se ține post miercuri și vineri, iar sâmbătă

este *Sâmbăta morților*, adică *Moșii de iarnă*, o zi dedicată exclusiv celor adormiți. Următoarea duminică (a treia) este *Duminica Înfricoșătoarei Judecăți*, în care este lăsatul secului de carne, adică toată săptămâna este dezlegare doar la brânză, lapte, ouă și pește, iar zilele de miercuri și vineri sunt zile aliturgice (în care nu se face Sfânta Liturghie). În a patra duminică, a *Izgonirii lui Adam din Rai* se face lăsatul secului de brânză, adică ultima zi înainte de Postul Mare. Iar de luni, 17 martie, începe Postul Mare, cel mai aspru, dar și cel mai lung post din an, în care ne pregătim pentru marele praznic al Învierii Domnului.

Anca Negoescu ȘE. DUMITRU POSTA

MULȚUMIRE ȘI RESPONSABILITATE

Hramul de iarnă a fost o sărbătoare frumoasă. Au venit mulți oameni, ne-am bucurat împreună, și seara și dimineața. Am înconjurat lăcașul în procesiune, ne-am rugat și ne-am încălzit cu un pahar de ceai. Toți au văzut, simțit și aflat despre necesitatea restaurării sfântului lăcaș. Mulți dintre dumneavoastră ați contribuit și o faceți constant. Vă mulțumim pe această cale. Drumul așternut în față este foarte lung. Sperăm să fiți în continuare alături de noi.

Vă invităm să urmăriți activitatea Bisericii Sf. Dumitru – Poșta pe noul site:

<http://sfantuldumitrupeosta.ro>

Ne-am bucura să ne trimiteți păreri, idei și răspunsuri, accesând paginile:

Predici / Oameni / Ce-i de făcut / Cum poți ajuta

De asemenea, pe site veți putea găsi toate numerele din "Dimitrios" în variantă digitală, rezumatele serilor catehetice și multe altele.

Vă așteptăm cu nerăbdare!

25. 02. 2013

Cultul divin public. De ce trebuie să fim împreună la slujbe?

Cap. 24 din Evanghelia de la Matei

04. 03. 2013

Sfânta Liturghie - part. I. Cum trebuie să participăm la Sf. Liturghie?

Cap. 25 din Evanghelia de la Matei

11. 03. 2013

Sfânta Liturghie- part. II. Ce învățăm din Sf. Liturghie?

Cap. 26 din Evanghelia de la Matei

18. 03. 2013

Sfânta Liturghie- part. III. Cum ne îmbogățește Sf. Liturghie?

Cap. 27 din Evanghelia de la Matei

25. 03. 2013

Slujba Sfințelor Taine. Sfințele Taine și ignorarea lor.

Cap. 28 din Evanghelia de la Matei

PROGRAMUL SERILOR CATEHETICE FEBRUARIE - MARTIE 2013

**Fii ctitor
cu 1 euro!**

RO 02 RZBR 0000 0600 1219 1317 – LEI

RO 18 RZBR 0000 0600 1435 9658 – EURO

RO 93 RZBR 0000 0600 1435 9666 – USD

Raiffeisen Bank, Agenția Decebal.

Pentru a primi varianta originală a revistei "Dimitrios" trimiteți un mail la adresa revista.dimitrios@yahoo.com cu titlul "ABONARE"

Oricine este dornic să scrie și să contribuie cu articole pentru revista "Dimitrios" este binevenit! Dacă aveți gânduri și idei pe care le considerați potrivite pentru a apărea în "Dimitrios" înșirați-le într-un articol de 300-400 de cuvinte și trimiteți-l la adresa revista.dimitrios@yahoo.com. În cel mai scurt timp posibil vă vom anunța dacă este potrivit și în ce număr urmează să fie publicat! Bine primite vor fi toate cuvintele menite să ne îndrepte, mângâie, sfătuiască, laude, critice. Vă mulțumim!

**Biserica
Sf. Dumitru – Poșta**

**Str. Franceză Nr.1
Sector 3, București
0727 394 631**

Program liturgic

Duminică	8.30 – Utrenia și Sf. Liturghie
Luni	18.00 – Program de spovedanie 19.00 – Seară Catehetică
Miercuri	18.00 – Sfânta taină a Maslului
Vineri	18.00 – Acatist
Sâmbătă	10.00 – Parastas